

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio II. De jure, sive immunitate asyli, quod competit Ecclesiis, & aliis
locis Ecclesiasticis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

tuta, prout statuitur in *e. Decet 2. h. t. in 6.* absurdum enim est, ut ait circa criminalia Pontifex, ibi iudicium sanguinis, (vel Civile) exerceri, ubi est tutela refugii constituta, non tantum delinquentibus, sed etiam contra Civilia debita, ut videbimus. Iudicia tamen Ecclesiastica in Ecclesia etiam exerceri posse validè, ac licitè, docet Glossa communiter recepta in *citat. c. 2. verbo: secularium*, & satis probari potest ex *c. Quà fronte 25. De appellat.* tum quòd maiorem rationem suorum iudiciorum habere debeat Ecclesia, quàm merè sæcularium; tum quòd ut sic Clericorum etiam honestati consulatur melius; negari tamen non potest magis fortasse decens, & conveniens esse, ut etiam tales Clericorum causæ, potiùs in palatio, aut consistorio Episcopali, quàm in Ecclesia expediantur, prout praxis habet, cum Ecclesia sit domus orationis, non iurgiorum.

§. III.

Quinam præterea actus prohibiti sint exerceri in Ecclesiis, vel aliis locis Ecclesiasticis, propter reverentiam loci?

Contractus fieri & negotiationes exercere in Ecclesiis prohibetur in *cit. c. 2.* (nisi ea tantum venderentur, & emerentur, quæ mox ad cultum divinum comburenda essent, ubi sunt cerei v.g. aut talia ad pietatem fidelium juvandam conducentia. Secundò prohibentur in *eodem c.* in Ecclesiis fieri publica communitatum Concilia, & parlamenta de rebus merè temporalibus. Tertid vult in *ist. c. 2.* Pontifex, ut in Ecclesiis cessent

vana, & magis fœda, & profana quia, cessent consultationes quælibet, & quæcunque alia, quæ divinum obicium turbare possent, cum Ecclesiis locus divino cultui deputatus: præcipiens etiam ordinariis locorum, inter talia faciant observari, & contravenientes debitis pœnis coerceant. Quod etiam prohibentur in Ecclesiis loci theatrales profani *c. cum decorum 12. De vobis honest. Cleric.* Quintò prohibentur convivia in Ecclesiis *Can. Non oportet 4. dist. 41.* Sextò denique prohibetur omnia violentia Ecclesiis facta, ut constat ex *placito can. caus. 17. q. 4. ob reverentiam loci* loco sacro debitam, hæc omnia prohibentur Ecclesiis.

SECTIO II.

De iure, sive immunitate asyli, quod competit Ecclesiis, & aliis locis Ecclesiasticis.

§. I.

Quo iure asylum, sive jus hoc immunitatis sit constitutum, & quomodo criminis ad Ecclesiam confugientibus gaudeant immunitate asyli?

Jus asyli aliud non est, quàm privilegium, quo gaudent Ecclesie, & confugientes ad illas, velut ad asylum vim extrahi non possint, quod ius, sive privilegium non est introductum, sed naturali, vel jure divino positivo, & humano tantum, Canonico, & Civili. negue enim aut intrinsecè malum

ex templis extrahere, si fiat hoc cum debita reverentia, neque in nova lege hæc immunitas concessa divinitus Ecclesijs legitur, sicuti in utroque jure tam canonico, quam civili, conceditur toto titulo Cod. de his qui fugiunt ad Ecclesiam c. inter alia 6. h. t. & pluribus canon. caus. 17. q. 4. ex quibus juribus etiam habetur, quod hæc asyli immunitas, non tantum Ecclesijs, Monasterijs, & ejusmodi locis pijs concessa sit, sed eâ etiam gaudeant alicubi ædes Episcopales, ædes Cardinalium, ædes intra 20. aut 40. passus juxta Ecclesias sitæ, statuz principum, Sacerdos sacratissimum venerabile portans &c. prout pluribus disputant Theologi morales, & consuetudo ac recepta praxis docet, quæ de ædibus intra 20. aut 40. passus ab Ecclesia sitis, vix novit aliquid.

Gaudent autem hac immunitate asyli omnes Rei, qui ad Ecclesiam confugiunt, nisi de jure, vel æquivalente consuetudine excipiantur; cum enim jura universaliter reis ad Ecclesiam confugientibus privilegium hoc concedant, consequenter, quorumcunque criminata illi Rei sunt, hoc immunitate gaudent, nisi jus ipsum crimina quædam, quæ maximè noxia sunt reipublicæ, excipiat, prout in cit. c. inter alia excipiuntur publici latrones, die *Strassenrauber* & nocturni depopulatores agrorum, & in c. *immunitatem ult. h. t.* excipiuntur, quo minùs hac immunitate gaudent, qui in ipsis Ecclesijs gravia crimina committunt (cum frustra legis auxilium impleret, qui deliquit in legem, & hujusmodi personæ dignæ non sint in venerabili loco munimen habere, quem ipsi

per scelus proprium despexerunt) vel qui spe immunitatis ex proposito, & datâ operâ, propè Ecclesiam delinquerunt, vel qui in una Ecclesia delinquant, postea tamen confugiunt ad aliam, vel qui existentes in Ecclesia, alios foris existentes, globo v. g. vel telo emisso occidunt, aut mandant occidi, vel qui extra Ecclesiâ quidem existentes, occidunt tamen, jacto v. g. telo alios in Ecclesia existentes, vel certè mandant hos occidi &c. Quia hi omnes graviter delinquant in Ecclesiam, & reverentiam Ecclesijs debitam non observant. Similiter etiam excipiuntur ab hac immunitate c. 1. de homic. qui committunt homicidia proditoria, & in Bulla Grego. 14. *Cum alias 1591. edita*, qui Rei sunt assassinii; qui criminis lætæ Majestatis, in personam principis commissi, sunt Rei, qui Rei sunt hæresis &c. & quamvis per jura civilia plura adhuc crimina excepta habeantur, quo minùs immunitate Ecclesiasticâ gaudeant, quia tamen relata Bulla Grego. 14. ad unam formam bullæ illius, totam hanc immunitatis materiam reducit, & criminum horum per jura civilia exceptorum nulla fit mentio, consequenter hodie non tam jura civilia, quam dicta bulla observanda est, ut aded, quamvis gravissimorum criminum rei aliqui sint, si tamen nullum crimen in bulla illa exceptum commiserunt, & ad asylum confugerunt, uti & illi, qui ex ipsis carceribus, vel arresto, vel capitis jam condemnati, ad asyli locum confugiunt, immunitate hac gaudeant, extendendo scilicet hoc asyli privilegium, ob favorem Ecclesiæ. Sunt tamen qui putant consuetudine, cum

consensu etiam Pastorum Ecclesie, introductum jam esse, ut fures, simplices etiam, non gaudeant immunitate Ecclesiarum propter frequentiam scilicet hujus criminis, de quo proinde loci consuetudo consulenda est.

§. II.

Vtrum omnes homines sive liberi, sive servi, laici, vel clerici, religiosi, fideles, vel infideles gaudeant immunitate asyli in casibus jure concessis; Et an etiam debitor ex causa civili.

Resp. i. omnes fideles laicos, sive liberi sint, sive servi, etiam excommunicatos, & personaliter interdictos gaudere in casibus non exceptis hac immunitate, uti constat ex *caus. 17. q. 4. Et c. inter alia §. si vero servus h. t.* ita tamen ut servus (sive proprie dictum mancipium) si ob crimen aliquod a iudice puniendum ad Ecclesiam confugit, absolute gaudeat, respectu iudicis, immunitate asyli, si vero negligentiam admisit a Domino puniendam, domino restituendus sit ad penam, promissa tamen a Domino, vite, & membrorum impunitate; nisi propter magnam sævitiā domini ad Ecclesiam fugerit, quo in casu non debet quidem domino restitui, cogi tamen hic potest ad servum talem vendendum, prout etiam jura civilia statuunt. Quod autem excommunicati etiam, & personaliter interdicti hac immunitate gaudeant, nisi propter crimina excepta censuram talem incurrissent (quo in casu non tam propter censuram, quam propter crimen admissum censurā

tali notatum, asyli jus amitterent) hi probat, quod in jure nulli legatur censuratos tales immunitate non gaudere.

§. 2. Quod clerici, & religiosi criminibus, de quibus apud sacros etiam magistratus conveniri possunt, gaudeant immunitate asyli in Ecclesia, ad quas confugiunt contra iudices saeculares, cum in his casibus in laicorum habeantur: utrum autem contra proprios suos prelatos, & iudices ecclesiasticos, immunitate asyli gaudeant in Ecclesijs, ad quas confugiunt, propter delicta non excepta, in utraque partem probabiliter discutitur, & consuetudo recepta habet, quod contra hos non gaudeant immunitate, sed extrahi possint ab his, & in carcerem detruhi, vel puniri. Spectato tamen prece communi probabiliter videtur etiam hos clericos, & religiosos, si ob delictum commissum ad Ecclesiam confugiant, gaudere hac immunitate, etiam contra ecclesiasticos suos iudices, ut extrahi ab his Ecclesijs extrahi non possint, cum canones hoc asylum statuere universaliter loquantur, non distinguendo inter laicos, & clericos, ut patet ex *caus. 17. q. 4. Et ex cit. c. Intra via, & c.* privilegium hoc defendendi dicto modo confugientes directe conceditur locis sacris ob horum reverentiam non autem directe personis; sicuti autem per hanc sententiam non impediuntur prelati singulares, quo minus suos religiosos in septa sui Monasterij puniant, si delicta transmittant, ut penitentiam in illa agant, cum hoc modo non extrahantur.

tur ab asyli loco, sed vel in hoc puniantur, vel ad alium locum immunitatis tantum transmittantur, ita possunt etiam Episcopi clericos sibi subiectos, vel in Ecclesia, ad quam confugerant, punire, vel ad carceres intra septa Ecclesiae existentes dimittere.

¶ 3. De infidelibus, paganis v.g. Judæis, & gentilibus &c. quod non gaudeant, indistinctè loquendo, immunitate asyli, in Ecclesijs, ad quas confugerunt, probabilius esse (quamvis alicui non improbabilitè contrarium etiam sentiant, si non tam timore pœnæ, quam zelo fidei verè amplectendæ, ad quam ante commissum delictum jam inclinaverunt, ad Ecclesiam post delictum commissum confugerint lege 1. C. de his qui ad Eccles. confu.) quia non est conveniens eum ab Ecclesia defendi, qui eam non agnoscit; videtur tamen in hac quæstione, Episcopi iudicio relinquendum, utrum ad Ecclesiam talis confugiens serio animo baptismum, ac veram fidem petat, an verò animo tantum simulato ad evadendas pœnas delicto tali statutas. Hæretici verò, quamvis propter alia crimina non excepta, si ad Ecclesiam fugiant, gaudere possint asyli immunitate, cum nullibi legatur, eos esse hoc asylo privatos, non tamen gaudent hac immunitate, si propter crimen hæresis ad Ecclesiam confugiant, quia in eo, quod condemnant Ecclesiam, illius favoribus indigni sunt, ut in eo etiam puniantur, in quo delinquant.

¶ 4. Rei debendi, sive debitores, qui confugiunt ad Ecclesiam, ob debitum ex causa civili contractum, gau-

dent immunitate, ut inviti ab ea extrahi non possint, prout etiam sumitur ex l. 1. C. de his qui ad Eccles. & ex eo etiam probatur, quod etiam hi reorum nomine veniant, quibus immunitas universim conceditur, si non ut criminum Rei, saltem ut Rei debendi, nisi casus tales sint excepti, aut recepta etiam post Constitutionem Greg. 14. consuetudo aliud alicubi habeat:

§. III.

Quinam sint effectus seu commoda immunitatis, qua habent rei confugiennes ad Ecclesias, vel alia loca sacra.

Primus & præcipuus effectus est, quod inviti seu per vim, aut dolo malo extrahi ab Ecclesia, seu loco asyli non possint, juxta jura citata, ita ut restitui etiam debeant, si violenter extracti fuerint, nisi in casibus exceptis, in quibus non gaudent immunitate, extracti fuissent, ubi jus commune concedit, hanc extrahendi licentiam, non quidem sine licentia Episcopi, aut ejus officialis, si bulla Gregorij 14. etiam quoad ultimam sui partem alicubi recepta est, ubi requiritur, ut extractio talis fiat, cum licentia Episcopi, aut ejus officialis, interveniente personâ Ecclesiasticâ, auctoritatem ab eo habente, quæ constitutio utiliter legi potest, & observanda venit, nisi praxis & consuetudo quoad hæc ultima sit alicubi contracta.

Secundus effectus est, quod reo in Ecclesia non possit aliò modo violentia inferri

inferri, capiendū eum, vinculis constrin-
gendo &c. ne ex Ecclesia carcer fiat.

Tertius effectus est, quod non possit
reus, dum in Ecclesia subsistit, per
sententiam ad mortem, aut aliam pœ-
nam corporalem, t'remum, exilij &c.
condemnari.

Quartus effectus est, quod, quam-
vis Ecclesiam, ad quam confugit reus,
Magistratus secularis, appositâ custo-
diâ obsidere possit, non potest tamen
prohibere vel impedire, quo minus
necessaria ad victum, & vestitum reo
deferantur, ne videatur ex defectu talium
cogi ad exeundum.

Quintus denique effectus est, quod
res, aut bona, quæ secum ad Ecclesiam
detulit reus, non debeant per vim ex-
torqueri, aut ei auferri, nisi res alteri ob-
ligatas ad Ecclesiam, vel locum asyli se-
cum detulisset reus, cum in tali casu
non committatur spoliū, ob quod
prohibetur bonorum ablatio.

§. IV.

*Quale crimen committant, &
quam pœnam incurrant iudices, per
vim extrahentes, res
ex Ecclesia.*

Qui reum extrahit invltum, & abs-
que legitima Prælati Ecclesiastici
auctoritate, ubi hæc necessaria est, non
tantum violando immunitatem Eccle-
siasticam, sacrilegium committit, & ad
restitutionem rei taliter extracti obliga-
tur, ut dictum (quæ illam Ecclesie in-
juria aliter resarciri non potest) sed ad
omnia etiam alia damna, quæ reo eve-

niant ob talem extractionem resarciri
obligatur, cum omnium horum legitima
causa fuerit; & totus processus, qui per
violentiam talem extractionem est in-
tutus, nullus est ipso jure, cum in
judicis talis fundamentum nullum sit. Et
quidem juxta jus civile, cum intus
taliter extrahens crimen læsæ majestatis
ultimo supplicio afficiendus esset (quæ
tamen pœna non est in usu) & juxta
Canonicum debet excommunicari.

SECTIO III.

*De immunitate & exem-
ptione rerum, seu bonorum ad Ec-
clesias, & Ecclesiasticis personis
pertinentium, à secularibus
oneribus, & tributis.*

Bona Ecclesiastica sunt tripliciter gene-
ris, alia enim consecrata, seu
dicta, vel certè ad divinum cultum
tanquam ejus instrumenta, ab Episcopo
deputata, uti sunt ipsæ Ecclesie, re-
meteria, vasa sacra, & vestes sacre
& hæc immunita ab his oneribus di-
mo dubitat, cum nullum temporarium
usum pretio æstimabilem habeant. Alia
sunt bona Ecclesiastica, quæ ipso
quidem ad Ecclesiam, consecrata
men non sunt, uti sunt fundi Eccle-
siarum, Ecclesiarum prædia, seu
mobilia Ecclesiarum. Alia denique
bona clericorum, & quidem, vel
temporali titulo, hæreditate v. g. de-
natione, contractu, &c. acquisita, quæ
etiam patrimonialia dicuntur, vel
tulo spirituali beneficiorum, aut talium
sanctorum